

Haitallisten vieraslajien torjunta hankkeissa

Kurtturuusu *Rosa rugosa*

Kurtturuusu on Helsingissä erittäin haitallinen vieraslaji. Sitä torjutaan aktiivisesti kaikilta tunnistetuilta esiintymiltä ja aina hankkeiden yhteydessä.

Torjunnan aloitusedellytykset

Suunnittelualueella on toteutettu haitallisten vieraslajien maastokartoitus. Kurtturuusuesiintymien sijainnit ovat tiedossa.

Torjunta ennen rakentamisen aloittamista

- Suunnittelija määrittelee torjunta-alueen rajauksen ja pintamaan hautaamisalueen.
- Kurtturuusua torjutaan ennakolta erillisessä torjuntaurakassa.
- Suunnittelija valitsee sopivimman torjuntatavan.
 - a) Kurtturuusukasvuston oksistot leikataan maan rajasta ja viedään pois. Jäljelle jääneet tyvet murskataan niittomurskaimella. Murske peitetään nurmikolle sopivalla kasvualustalla ja perustetaan A2 tai A3 nurmikko.
 - b) Kasvusto niitetään 3 kertaa kasvukaudessa mahdollisimman läheltä maanpintaa usean vuoden ajan. Niitto voidaan lopettaa, kun uusia versoja ei enää kohoa.
 - c) Kasvusto niitetään mahdollisimman alhaalta ja tämän jälkeen kehittyvät lehdet riivitään 3 kertaa kasvukaudessa (näivettäminen).
 - c) Esiintymäalueelta poistetaan pintamaa juurineen 50 cm syvyyteen asti tai niin syväälle kuin juuristoa riittää. Pintamaata poistetaan 2 metrin etäisyydelle reunimmaisista kasveista.
- Maa-ainesta voidaan myöhemmin vuosina tarkkailun perusteella siirtää onnistuneen torjunnan jälkeen.

Torjunta rakentamisen aikana

- Urakoitsija tekee torjunnan suunnittelijan määrittelemässä laajuudessa.
- Suunnittelija valitsee sopivimman torjuntatavan.
 - a) Kurtturuusukasvuston oksistot leikataan maan rajasta ja viedään pois. Jäljelle jääneet tyvet murskataan niittomurskaimella. Murske peitetään nurmikolle sopivalla kasvualustalla ja perustetaan A2 tai A3 nurmikko.
 - b) Kurtturuusu poistetaan maasta juurineen. Jos kurtturuusu kasvaa hiekkapohjaisella maalla, pensaan rungon tyveen voidaan kiinnittää kettinki, jolla nykäistään koko kasvi juurakoineen pois. Tiiviimmästä maasta kurtturuusut nostetaan kauhalla.
 - c) Kasvusto niitetään mahdollisimman alhaalta ja tämän jälkeen kehittyvät lehdet riivitään 3 kertaa kasvukaudessa (näivettäminen).
 - d) Esiintymäalueelta poistetaan pintamaa juurineen 50 cm syvyyteen asti tai niin syväälle kuin juuristoa riittää. Maa-aineksesta seulotaan juuret ja niiden kappaleet. Jos kasvupaikka on hiekkainen, juuret ja niiden kappaleet erottuvat helposti. Mikäli maalaatu on savisempi, eivät juuret ja niiden kappaleet välttämättä irtoa maa-aineksesta.

- Pintamaa
 - a) haudataan vähintään 0,5 m syvyyteen suunnitelmissa esitettyyn paikkaan hankealueella tai urakoitsijan ehdottamaan, tilaajan hyväksymään paikkaan.
 - b) käytetään A2 tai A3- nurmikon kasvualustoissa erillisen suunnitelman mukaan, jos se on siihen sopivaa.
 - c) Vain jos pintamaita ei voida käyttää kohteessa, poistettu pintamaa toimitetaan loppusijoitettavaksi rakennuttajan osoittamaan paikkaan.

Torjunta takuuajana ja luovutuksen jälkeen

- Urakoitsija tekee torjunnan suunnittelijan määrittämässä laajuudessa.
- Torjuntatapoja
 - a) Yksittäiset taimet kitketään kerran kasvukaudessa.
 - b) Isommat esiintymät niitetään 3 kertaa kasvukaudessa.
 - c) Kasvusto niitetään mahdollisimman alhaalta ja tämän jälkeen kehittyvät lehdet riivitään 3 kertaa kasvukaudessa (näivettäminen).
 - c) Isommat esiintymät kaivetaan ylös juurineen.
- Urakoitsija kirjaa torjuntakerrat, -menetelmät ja ajankohdat. Jos pintamaa sijoitetaan kohteeseen, urakoitsija tarkemittaa sen sijainnin. Urakoitsija luovuttaa torjuntatietoaineiston ja mittaukset takuuajan päättyessä rakennuttajalle ja kunnossapidon tilaajalle torjunnan jatkamiseksi tarvittaessa.

Jätteen käsittely

Torjunnasta syntyvät lehdet ja oksat jätetään maastoon tai käsitellään risujätteenä. Juuret hävitetään haitallisena vieraskasvijätteenä. Jos oksissa on runsaasti kiulukoita, myös oksat hävitetään haitallisena vieraskasvijätteenä. Jätteen käsittelyssä noudatetaan vastaanottajan ohjeita.

Seuranta

Kunnossapitourakoitsija seuraa alueita, joista haitallisia vieraslajeja on torjuttu. Seuranta jatketaan niin kauan, että havaitaan, ettei torjuttavia vieraslajeja enää ole.

Muuta

Kasvi leviää sekä juurista että siemenistä, joita eläimet ja vesi levittävät.



Kuva Terhi Ryttäri www.vieraslajit.fi